

Μακεδονικός Αγώνας, Παύλος Μελάς και ΚΚΕ. του Χρήστου Μπολώση.

Συμπληρώνονται φέτος 120 χρόνια από την έναρξη του ενόπλου Μακεδονικού Αγώνα εναντίον των Τούρκων και των Βουλγάρων. Ένα κορυφαίο γεγονός, που προηγήθηκε των νικηφόρων αγώνων του Ελληνικού Στρατού στους Βαλκανικούς πολέμους 1912-1913.

Η γέννηση του «Μακεδονικού», (πτυχή του ευρύτερου Ανατολικού ζητήματος), είχε σαν αρχή την έκδοση του Σουλτανικού Φερμανιού της 28/2/1870 για την αναγνώριση της Βουλγαρικής Εξαρχίας, με δικαιοδοσία μεταξύ Δουνάβευς και Αίμου. Η Βουλγαρική Εξαρχία δεν ήταν τίποτα άλλο, παρά ένα εφεύρημα που αφορούσε την ανεξαρτητοποίηση της Βουλγαρικής εκκλησίας, από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Η Βουλγαρική Εξαρχία, ήταν ένα βουλγαρικό Πατριαρχείο, ανεξάρτητο από το Οικουμενικό, με το οποίο οι Βούλγαροι, άρχισαν ένα όργιο προπαγάνδας και βίας, εις βάρος των Πατριαρχικών Ελλήνων της Μακεδονίας.

Η ενέργεια αυτή των Βουλγάρων υπήρξε και η αφορμή για την έναρξη του Μακεδονικού Αγώνα (Μ.Α.), ο οποίος εξελίχθηκε στις εξής τρεις περιόδους:

α. Περίοδος 1η (1870-1897), Προπαγανδιστική Δράση: Τον αγώνα αυτόν, κατά τα αρχικά στάδια, το κυρίαρχο κράτος, δηλαδή η Οθωμανική Αυτοκρατορία, όχι μόνον δεν τον απέτρεψε, αλλά εφαρμόζοντας τη γνωστή Αρχή του «Διαίρει και βασίλευε», σε πολλές περιπτώσεις, ευνοούσε τους Βουλγάρους. Το 1877, κηρύσσεται ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος, ο οποίος το 1878, καταλήγει στη «Συνθήκη του Αγ. Στεφάνου», που προέβλεπε τη δημιουργία της Μεγάλης Βουλγαρίας. Δηλαδή, η σημερινή Βουλγαρία συν την ευρύτερη περιοχή των Σκοπίων και όλη η Κεντρική Μακεδονία μέχρι την Καβάλα. Οι μεγάλες δυνάμεις, πλην Ρωσίας, αντιδρούν και η Συνθήκη δεν εφαρμόζεται ποτέ. Το 1885 η Βουλγαρία προσαρτά βιαίως την Αν. Ρωμυλία, ενώ, ειρηνικά στην αρχή, βιαίως αργότερα, προσπαθεί να προσελκύσει τους κατοίκους της Μακεδονίας στη Βουλγαρική Εξαρχία, με απώτερο σκοπό τον εκβουλγαρισμό τους.

Οι Έλληνες αντιδρούν με πρώτο τον Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ΄, ο οποίος τοποθετεί στις Μητροπόλεις της Μακεδονίας νεαρούς φλογερούς ιεράρχες, όπως τον Γερμανό Καραβαγγέλη στην Καστοριά, τον Χρυσόστομο στη Δράμα (ο μετέπειτα Εθνομάρτυς Σμύρνης), τον Γρηγόριο στη Στρώμνιτσα, οι οποίοι οργανώνουν και κατευθύνουν τον αγώνα.

β. Περίοδος 2α (1897-1904), Τρομοκρατική Δράση: Την Άνοιξη του 1897, ένοπλες βουλγαρικές ομάδες, σπέρνουν τον τρόπο στη Μακεδονία δολοφονώντας πάνω από 500 Έλληνες. Η Ελλάδα, την περίοδο εκείνη, αντιμετώπιζε τις συνέπειες του Ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897, με πολλά προβλήματα και ήταν διστακτική στο να αναμειχθεί

Την ημέρα του Προφήτη Ηλία, 20 Ιουλίου του 1903, οι Βούλγαροι, προφασιζόμενοι τουρκική κατοχή, εκδηλώνουν την Εξέγερση του Ίλιντεν (Ιλι=Ηλίας και ντεν=ημέρα). Αποτέλεσμα αυτού, ήταν να εκδηλωθούν σκληρά αντίποινα του μουσουλμανικού πληθυσμού κατά των Χριστιανών και ιδίως των Ελλήνων.

γ. Περίοδος 3η (1904-1908), Ένοπλος Αγώνας: Η έναρξη της τρίτης περιόδου σηματοδοτείται με την έλευση στη Μακεδονία, τον Φεβρουάριο του 1904 του Παύλου Μελά, στελέχους της διαλυθείσας το 1900 «Εθνικής Εταιρείας». Μαζί του ήταν και οι Αξιωματικοί του Ελληνικού Στρατού Αλέξανδρος Κοντούλης, Αναστάσιος Παπούλας, και Γεώργιος

Κολοκοτρώνης, καθώς και οι οπλαρχηγοί Καπετάν Κώττας, Παύλος Κύρου, Ν. Πύρζας, Ευθυμ. Καούδης, Γεώργιος Περάκης και άλλοι.

Ο Παύλος Μελάς (Μίκης Ζέζας), λάτρης της Μακεδονίας, ενεργούσε από κοινού με τον Μακεδόνα Στέφανο Δραγούμη (από το Βογατσικό Καστοριάς) και τον αδελφό της συζύγου του Ναταλίας, Ίωνα Δραγούμη και απετέλεσε την ψυχή του Μακεδονικού αγώνα.

Ο Μελάς γεννήθηκε το 1870 στη Μασσαλία, γιος του μεγάλεμπορα Μιχαήλ Μελά. Αποφοίτησε από τη Σχολή Ευελπίδων, ως Ανθυπολοχαγός Πυροβολικού, στις 8 Αυγούστου του 1891 και υπήρξε δραστήριο μέλος της «Εθνικής Εταιρείας». Στις αρχές του 1904, με διαταγή της Ελληνικής Κυβερνήσεως, συγκροτήθηκε ομάδα τεσσάρων Αξιωματικών (Λοχαγός Αλ. Κοντούλης, Λοχαγός Αναστάσιος Παπούλας, Ανθυπολοχαγός Γεώργιος Κολοκοτρώνης και Ανθυπολοχαγός Παύλος Μελάς), η οποία πήγε στη Μακεδονία για να οργανώσει την αντίσταση των καταπιεζομένων από τους Βουλγάρους κομιτατζήδες. Ο Παύλος Μελάς έδρασε στην περιοχή των Κορεστίων Καστοριάς, στο όρος Βίτσι, στην περιοχή των Πρεσπών και επισκέφθηκε την Κοζάνη, τη Στάσιστα (καμία σχέση με τη Σιάτιστα Κοζάνης) και το Μοναστήρι.

Στις 13 Οκτωβρίου του 1904, βρέθηκε στο χωριό Στάσιστα προκειμένου να αναπαυθούν οι άνδρες του. Εκεί όμως προδόθηκε στους Τούρκους από τον Βούλγαρο Αρχικομιτατζή Μήτρο Βλάχο και στη συμπλοκή μαζί τους τραυματίστηκε θανάσιμα. Οι συμμαχητές του, απέκοψαν το κεφάλι του Παύλου Μελά και το έθαψαν εμπρός στην Ωραία Πύλη του ναΐσκου της Αγίας Παρασκευής του χωριού Πισοδέρι. Το σώμα του, παραδόθηκε από τους Οθωμανούς στον Μητροπολίτη Καστοριάς Γερμανό Καραβαγγέλη και ετάφη στον Βυζαντινό ναό των Ταξιαρχών της Καστοριάς.

Σήμερα αναπαύεται εκεί και η κεφαλή του, που μεταφέρθηκε το 1950. Στον ίδιο ναό έχει ταφεί και η σύζυγός του Ναταλία, κατά την επιθυμία της. Το χωριό Στάτιστα, μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας, μετονομάστηκε σε ΜΕΛΑΣ, προς τιμήν του μεγάλου αγωνιστού, για τον οποίο ο ποιητής Κωστής Παλαμάς έγραψε:

**«Σε κλαίει λαός. Πάντα χλωρό να σειέται το χορτάρι στον τόπο πού σε
πλάγιασε
το βόλι, ώ παλληκάρι.**

**Πανάλαφρος ο ύπνος σου, του Απρίλη τα πουλιά σαν του σπιτιού σου
να τ' ακούς
λογάκια και φιλιά.**

**Και να σου φτάνουν του χειμώνα οι καταρράχτες σαν τουφεκιού
αστραπόβροντα,
και σαν πολέμου κράχτες».**

Το μοιρολόι αυτό ακούστηκε στην ταινία «Παύλος Μελάς»,

παραγωγής 1973, από τη Δήμητρα Γαλάνη σε μουσική του Γιάννη Σπανού.

Το σπίτι του Παύλου Μελά.

Το οίκημα της Κηφισιάς, όπου έζησε η εμβληματική μορφή του Μακεδονικού Αγώνα, περιήλθε στην ιδιοκτησία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, κατόπιν δωρεάς της εγγονής του Ναταλίας Ιωαννίδου.

Ευτυχώς δηλαδή, διότι αν περιήρχετο σε άλλο υπουργείο μπορεί και να το κατεδάφιζαν, προκειμένου να χτισθεί σούπερ μάρκετ...

Το ΥΕΘΑ είχε εκδώσει τότε σχετική ανακοίνωση στην οποία ανέφερε ότι: «Η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας μας κατέχει υψηλή θέση ανάμεσα στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης και για την επίτευξη αυτού του σκοπού αναπτύσσει ρεαλιστικές πολιτικές, με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα, αντιλαμβανόμενη την ιστορική κληρονομιά ως ένα δομικό στοιχείο της Εθνικής μας ταυτότητας... Εμβληματική δράση, αποτελεί η αναστήλωση της ιστορικής οικίας του Μακεδονομάχου ήρωα Παύλου Μελά, το οποίο προετοίμαζε από μηνών το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας...». Και η ανακοίνωση κατέληγε: «...Το μοναδικό αυτό μνημείο διαφύλαξης του ιστορικού αποθέματος του Έθνους μας, περιήλθε στην ιδιοκτησία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας κατόπιν δωρεάς της εγγονής του Παύλου Μελά κ. Ναταλίας Ιωαννίδου, η οποία διατηρεί τη μακρά παράδοση της οικογενείας της, για προσφορά και ανιδιοτελή αγάπη της την Πατρίδα».

Προ ...

και τώρα ...

Και ολίγον ΚΚΕ.

Ο Μιχαήλ Κεραυνιτζίεφ, εξέχον στέλεχος των Σκοπίων, απεκάλυψε στον κομμουνιστή συγγραφέα Αλέκο Παπαναγιώτου, υπεύθυνο τομέα ιστορίας του ΚΚΕ, ότι: «Μονάχα οι Έλληνες κομμουνιστές μιλούσαν πάντα για Μακεδόνες και για Μακεδονία, αυτή τη θέση υπεράσπιζαν και στα δικαστήρια και καταδικάζονταν. Εγώ μέσα στο ΚΚΕ και από το ΚΚΕ, από τους Έλληνες κομμουνιστές και όχι από τους Μακεδόνες, άρχισα να μαθαίνω και να νοιώθω ότι είμαι Μακεδόνας. Αυτή είναι η αλήθεια» (Ευ. Κωφού: «Μακεδονία και Θράκη 1941-1944». Έκδοση Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. 1998).

Ο...«αντιστράτηγος» του ΕΛΑΣ Κώστας Καραγιώργης, που δολοφονήθηκε υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες στη Διεύθυνση Κρατικής Ασφαλείας στο Βουκουρέστι, στο 2ο Συνέδριο της ΝΟΦ (σλαβομακεδονική οργάνωση) είπε τα εξής χαρακτηριστικά: «Πόσοι είναι οι τόποι που βασανίστηκαν, στέναξαν τόσο από ζυγούς σκλαβιάς, όσο ο μακεδονίτικος λαός. Τούρκοι Μπέηδες πιο παλιά, οι Σέρβοι κομιτατζήδες και οι Έλληνες κομιτατζήδες-οπληρχηγοί Παυλομελάδες και Καπετάν Βαρδαίοι, Τσόντοι, και Γαρέφηδες, του έσφιγγαν τη θηλιά στο λαιμό. Το Ίλιντεν του 1903 ήταν ένα μεγάλο επαναστατικό ξεκίνημα...» (εφημερίδα του «Δημοκρατικού Στρατού» «Προς τη Νίκη» της 28ης Μαρτίου 1949).

Άλλη μία εκδήλωση φιλοπατρίας του «τιμημένου» ...

Πηγή : <https://www.antinews.gr/59927/ellada/makedonikos-agonas-paylos-melas-kai-kke/>